

РЕШЕНИЕ

№ 2218

гр. София, 12.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на осми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
МАРИЯ ЕМ. МАЛОСЕЛСКА

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Красимир Мазгалов Въззивно гражданско дело № 20211100509424 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ищеца М.НА В.Р.МВР/ срещу решение от 02.06.2021г. по гр.д.№65038/2020г. на Софийски районен съд, 173 състав, с което са отхвърлени предявените срещу Л. И.С., ЕГН *****, искове с правно основание чл. 59, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответницата да му заплати, както следва: 235лева- получени от ответницата в периода 01.01.2016г.-31.12.2016г. възнаграждения в качеството ѝ на вещо лице по наказателни дела на Софийския градски съд и Апелативния съд в град София, които е следвало да постъпят в бюджета на МВР и с които ответницата неоснователно се е обогатила за сметка на ищеца, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба (23.12.2020г.) до окончателното ѝ изплащане; 67,24 лева- лихва за забава върху главницата за периода 28.02.2018г.- 22.12.2020г., като ищецът е осъден да заплати на ответника 300 лева разноски по делото.

В жалбата се твърди, че решението на СРС е неправилно - постановено в нарушение на материалния закон, и необосновано. Сочи, че първоинстанционният съд неправилно е приложил разпоредбата на чл.21 Наредба №2 от 29.06.2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица. Поддържа, че възнаграждението за явяване пред съда и изслушване, и защита на експертно заключение са включва в понятието „труд“ по смисъла на чл.60 ал.3 ЗМВР, а всички разходи, свързани с извършване на експертизата, се заплащат на МВР. Предвид изложеното жалбоподателят моли въззивния съд да отмени решението и да уважи изцяло предявените искове. Претендира разноски.

Въззиваемият ответник Л. И.С. в срока за отговор по чл.263 ал.1 ГПК оспорва жалбата и моли първоинстанционното решение да бъде потвърдено. Претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от ЗАДв.

Съдът, като обсъди доводите във въззивната жалба относно атакувания съдебен

акт и събраните по делото доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

Съгласно разпоредбата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013 г. по тълк.д. №1/2013 г. на ОСГТК на ВКС. Настоящият случай не попада в двете визирани изключения, поради което въззивният съд следва да се произнесе по правилността на решението само по наведените оплаквания в жалбата.

Процесното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл.272 ГПК препраща към мотивите на СРС. Във връзка доводите в жалбата за неправилност на решението, следва да се добави и следното:

Нормата на чл.59 ЗЗД представлява сложен фактически състав, съдържащ три елемента, които следва да са налице кумулативно, а именно: наличието на обогатяване, обедняване и особена връзка между тях /да произтичат от общи факти/. Обогатяването може да се изразява в увеличаване на актива, намаляване на пасива или спестяване на разходи, като задължително трябва да бъде имуществено. Връзката между двата посочени елемента дава основание на престацията. Разпоредбата изисква обогатяването да е станала за сметка на обедняването, т.е. да са причинени от един и същи факт. Съгласно задължителните за съдилищата разрешения, дадени в т.4 и т.5 от ППВС №1/1979 г., при хипотезата на чл.59 ал.1 ЗЗД неоснователно обогатилият се за сметка на другото дължи да му върне онова, с което се е обогатил, но само до размера на обедняването, като от значение е не причинната връзка между обедняването на ищеца и обогатяването на ответника, а наличието на общ факт, или обща група от факти, от които произтичат обедняването и обогатяването.

Процесните суми са получени от ответника при действието на чл.60 ЗМВР и Наредба №2 от 29.06.2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица в релевантните им редакции. Съгласно нормата на чл.60 ал.1 ЗМВР държавните служители, работещи по трудово правоотношение в АМВР и в научноизследователските и научно-приложни институти, които извършват експертизи и експерименти и дават експертни оценки и заключения, са органи на АМВР и на научно-приложните институти. Когато за извършването на експертиза е определен служител на МВР, ведомствата и органите, назначили експертизата, заплащат на МВР направените разходи за труд и консумативи и режимни разноски.

На основание чл.403 ал.1 ЗСВ е издадена Наредба №2 от 29.06.2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица, като в чл.20 ал.1 и 2 е предвидено, че на вещото лице, включително и когато е служител на МВР, се заплащат разходите за пътни дневни и квартирни, необходими за изготвяне на възложената експертиза, от органа, назначил експертизата, съгласно размерите, предвидени в Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС №72 от 1986 г. /ДВ, бр.11 от 1987 г./ и Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС №115 от 2014 г. /ДВ, бр.50 от 2004 г./, като пътни, дневни и квартирни пари се заплащат за всяко явяване на вещото лице пред органа, назначил експертизата, или пред органа, който го е призовал. Съгласно чл.21 ал.1 и 2 Наредбата при явяване на вещо лице и отлагане на делото по независещи от него причини на същото освен разходите се заплаща и възнаграждение в размер не по-малко от 20,00 лв.; такова възнаграждение, освен посочените в чл.20 ал.2 разноски, се заплаща и при явяване на вещото лице пред съда за изслушване по изготвена в досъдебната фаза на наказателния процес експертиза. Съответно според разпоредбата на чл.22 Наредбата, когато за извършването на експертиза е определено вещо лице, което е служител на МВР, органите,

назначили експертизата, заплащат на министерството направените разходи за труд, консумативи и режимни разноски. При извършване на експертиза от вещо лице, което е служител на МВР, разходите за труд, консумативи и режимни разноски се установяват със сметка по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи – чл.23 ал.3 Наредбата.

Със заповед №8121з-1350/06.11.2015 г. министърът на вътрешните работи е създал организация на дейностите по изготвяне на експертизи в МВР, определяне на разходите по изготвянето им и контрол върху приходите, които следва да постъпят в бюджета на МВР, която заповед предвижда изготвянето на сметки за направените разходи за извършените експертизи, включващи разходи за труд, режимни разноски и разходи за консумативи, на 04.12.2015 г. е издал заповед №8121з-1477 за утвърждаване на разходи за консумативи по изготвяни експертизи /в т.ч. от НИКК/ и на 18.12.2015 г. – заповед №8121з-1544 за определяне на разходите за труд и режимни разноски, условията и начините за изчисляване на данъци при извършване на експертизи от експерти от звената на МВР, която впоследствие е изменена със заповед №8121з-992 от 12.09.2016 г.

При тези данни настоящият съдебен състав приема, че дейността по извършване на експертизи /включваща и участие в съответните производства/ е възложена на служителите на съответните институти на МВР, в т.ч. НИКК, като същата се явява специфична служебна дейност по смисъла на пар.1 т.26а ДРЗМВР и според нормата на чл.178 ал.1 т.2 ЗМВР за изпълнение на специфични служебни дейности на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения към основното месечно възнаграждение. Следователно за осъществяваните дейности служителите на НИКК получават възнаграждение, което се полага за изпълнение на всички техни задължения, в т.ч. за изготвяне на експертни заключения като вещи лица.

Доколкото разходите във връзка с явяването на вещо лице, което е служител на МВР, за участие в открито съдебно заседание, в което обаче същото не може да изложи устно заключението си /по независещи от него причини/ или във връзка с явяването на вещо лице, което е служител на МВР, пред съда за изслушване по изготвена в досъдебната фаза на наказателния процес експертиза, са такива за извършена работа, т.е. за отработено/изразходвано време, то и вещото лице винаги се призовава на заседанието, за да бъде изслушано/разпитано, респ. да потвърди представеното заключение и да отговори на въпросите, които могат да му бъдат поставени от съда и от страните, то правото на МВР да получи тези разноски по реда на чл.22 ал.1 Наредбата е обусловено от изготвянето на сметка по образец, т.е. калкулиране и претендиране в съответното производство.

В процесния случай ищецът нито твърди, нито установява по делото, че е извършил такива разходи, като липсват и данни, че е създал правила за начина, по който те се определят /оценяват/ при съобразяване на времето, през което експертът изпълнява задължението си да се яви пред съда, в т.ч. през почивни дни, на официални празници, извън установеното за него работно време, както и неговата продължителност.

Освен това, на нормата на чл.22 ал.2 Наредба № 2 от 29.06.2015 год. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица не е придадено обратно действие и същата се прилага, считано от 05.10.2018 г., като нормативната уредба подчинява на един и същ режим условията и реда за определяне на всички разходи и изплащането им, когато вещото лице е служител на МВР, т.е. всички разходи трябва да бъдат установени със сметка по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

Поради изложеното и поради съвпадането на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна, а обжалваното решение на СРС – потвърдено.

С оглед изхода на делото и направеното искане на въззиваемата страна на основание чл.78 ал.3 ГПК се дължат разноски във въззивното производство, но доколкото по делото не

са представени доказателства за сключен договор за безплатна адвокатска помощ по реда на чл.38 ЗА за въззивната инстанция, то и не следва да му бъдат присъждани.

С оглед цената на предявените искове и на основание чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Воден от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение от 02.06.2021г. по гр.д.№65038/2020г. на Софийски районен съд, 173 състав.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____